

VYHODNOTENIE DOTAZNÍKA ZAMERANÉHO NA ZISTENIE STAVU STRATEGICKÝCH DOKUMENTOV PRE KULTÚRU A KREATÍVNY PRIEMYSEL NA MIESTNEJ A REGIONÁLNEJ ÚROVNI (2022)

Ciel: získané výsledky využije Ministerstvo kultúry SR (ďalej len MK SR) ako jeden zo zdrojov informácií o súčasnej situácii strategického plánovania pre oblasť kultúry a kreatívneho priemyslu v SR a tieto poznatky využije pre koncipovanie aktuálne pripravovanej Metodiky tvorby strategických dokumentov pre kultúru a kreatívny priemysel na lokálnej a regionálnej úrovni (ďalej len metodika). Zároveň budú podkladom pre činnosť Platformy pre kultúrny a kreatívny priemysel (ďalej len PKKP).

Obdobie zberu dát: 4. 8. 2022 – 16. 12. 2022

Respondenti: zástupcovia PKKP, podskupina územnej samosprávy

Celkový počet oslovených subjektov: 18

Celkový počet vyplnených dotazníkov: 17 (hlavné mesto Bratislava, mesto Trnava, mesto Nitra, mesto Trenčín, mesto Žilina, mesto Banská Bystrica, mesto Košice, Trnavský samosprávny kraj, Nitriansky samosprávny kraj, Banskobystrický samosprávny kraj, Žilinský samosprávny kraj, Košický samosprávny kraj, mesto Prešov, Prešovský samosprávny kraj, Kreatívny inštitút Trenčín za mesto Trenčín, Ústav verejnej politiky FSEV UK za Bratislavský samosprávny kraj, Trenčiansky samosprávny kraj)

AKTUÁLNE PRIPRAVOVANÉ DOKUMENTY:

Subjekt	Názov dokumentu
Mesto Trnava	Stratégia pre kultúru a kreatívny priemysel mesta Trnava ¹
Mesto Banská Bystrica	Koncepcia rozvoja kultúry v meste Banská Bystrica do roku 2030 (dokument vzniká dopracovaním už schválenej Koncepcie kultúry v meste Banská Bystrica na roky 2020 – 2033 ² z roku 2020)
BSK	Stratégia rozvoja kultúry v BSK na roky 2021 – 2027 s výhľadom do roku 2030
TTSK	Stratégia rozvoja kultúry na území TTSK na roky 2023 – 2027
NSK	Koncepcia kultúry na roky 2021 – 2027
KSK	Akčný plán na roky 2023 – 2030 v rámci Koncepcie rozvoja kultúry v Košickom samosprávnom kraji 2020 – 2025 (2030), Program hospodárskeho rozvoja a sociálneho rozvoja KSK 2023 – 2030

UŽ SCHVÁLENÉ DOKUMENTY:

Subjekt	Názov dokumentu
Mesto Trnava	Koncepcia stratégie kultúrnej politiky mesta Trnava na roky 2021 – 2026 Dostupné na: https://www.trnava.sk/userfiles/file/Koncepcia%20strat%C3%A9gie%20kult%C3%BArnej%20politiky%20Mesta%20Trnava.pdf
Mesto Banská Bystrica	Koncepcia kultúry v meste Banská Bystrica na roky 2020 – 2033 (aktuálne prebieha dopracovanie tohto dokumentu) Dostupné na: https://cdn.banskabystrica.sk/2021/06/Koncepcia-kultury-C-C%81ry-mesta-Bansk%C3%A1-Bystrica-2020-2033.pdf
Mesto Nitra	Stratégia rozvoja kultúry a kreatívneho priemyslu v Nitre 2021 – 2031 Dostupné na: https://nitra.sk/nk31-strategia-rozvoja-kultury-a-kreativne-ho-priemyslu-2021-2031/

1 Vypracovaná a zverejnená je už Koncepcia stratégie kultúrnej politiky Mesta Trnava, ktorá obsahuje základné rámce a východiská pre pripravovanú kultúrnu stratégiu mesta Trnava na roky 2021-2026, dostupná na: <https://www.trnava.sk/userfiles/file/Koncepcia%20strat%C3%A9gie%20kult%C3%BArnej%20politiky%20Mesta%20Trnava.pdf>

2 Dostupné na: <https://www.banskabystrica.sk/zivot-v-meste/kultura/koncepcia-kultury/o-koncepcii/>

02

03

Mesto Trenčín	Stratégia nielen pre kultúrne a kreatívne odvetvia mesta Trenčín na roky 2021 – 2030 s výhľadom do roku 2040 Dostupné na: https://www.trencin2026.sk/_files/ugd/70c014_7dc07db-7911f47b69b7ab31dbef73cea.pdf Program hospodárskeho a sociálneho rozvoja Trenčianskeho samosprávneho kraja na roky 2022 – 2030 Dostupné na: https://www.tsk.sk/regionalny-rozvoj/strategicke-dokumenty/program-hospodarskeho-a-socialneho-rozvoja-na-roky-2013-2023/schvalena-verzia-programu-hospodarskeho-rozvoja-a-socialneho-rozvoja-do-roku-2030.html?page_id=972155
Mesto Žilina	Kreatívna Žilina 2035 – Stratégia rozvoja kultúry, kreatívneho priemyslu a kultúrneho cestovného ruchu Dostupné na: https://zilina2026.eu/wp-content/uploads/2021/10/Kult%C3%BArna-Strat%C3%A9gia-2035-pre-%C4%8Di-tate%C4%BEov.pdf
Mesto Košice	Stratégia kultúry a kreatívnych odvetví mesta Košice na roky 2021 – 2027 Dostupné na: https://www.cike.sk/wp-content/uploads/2018/11/Kulturny-plan-155x245-digital-min.pdf?x50940 Program hospodárskeho rozvoja a sociálneho rozvoja mesta Košice a jeho funkčnej oblasti 2022 – 2027 Dostupné na: https://scenarprekosice.sk/wp-content/uploads/2022/01/PHRSR-mesto-Kosice-a-jeho-funkcna-oblast-dokument-final.pdf
Hlavné mesto Bratislava	Dekáda pre kultúru – Koncepcia udržateľného rozvoja kultúry Bratislava 2030 Dostupné na: https://bratislava.sk/kultura-a-komunity/koncepcia-kultury
BBSK	Program hospodárskeho a sociálneho rozvoja Banskobystrického samosprávneho kraja na roky 2022 – 2030 Dostupné na: https://www.enviroportal.sk/sk/eia/detail/program-hospodarskeho-socialneho-rozvoja-banskobystrickeho-samospravne-1
ŽSK	SMART koncepcia rozvoja kultúry Dostupné na: https://www.zilinskazupa.sk/sk/rozvojove-dokumenty-zsk/rozvojove-dokumenty/smart-koncepcia-rozvoja-kultury-zilinskeho-samospravneho-kraja.html
KSK	Koncepcia rozvoja kultúry v Košickom samosprávnom kraji 2020 – 2025 (2030) MASTER PLAN Dostupné na: https://web.vucke.sk/files/sk/kompetencie/kultura/koncepcne-materialy/koncepcia_rozvoja_kultury_2019.pdf

PSK	Program hospodárskeho rozvoja a sociálneho rozvoja PSK na roky 2021 – 2030 Dostupné na: https://www.po-kraj.sk/sk/samosprava/vyzvy-granty/programove-obdobie-2021-2027/phrsr-psk-2021-2030.html
TSK	Program hospodárskeho a sociálneho rozvoja Trenčianskeho samosprávneho kraja na roky 2022 – 2030 Dostupné na: https://www.tsk.sk/regionalny-rozvoj/strategicke-dokumenty/program-hospodarskeho-a-socialneho-rozvoja-na-roky-2013-2023/schvalena-verzia-programu-hospodarskeho-rozvoja-a-socialneho-rozvoja-do-roku-2030.html?page_id=972155 Regionálna integrovaná územná stratégia Trenčianskeho kraja na roky 2014 – 2020 (s oprávnením do 31. 12. 2023) Dostupné na: https://www.tsk.sk/buxus/docs/RIUSTK_ver_2.0_.pdf

PREVIAZANOSŤ NA EHKM 2026³

75 % miest (Trnava, Banská Bystrica, Nitra, Trenčín, Žilina, Prešov)⁴ uviedlo, že vznik stratégie vyplynul z ich účasti na kandidatúre o získanie titulu EHKM 2026. Vzhľadom na charakter výzvy boli do výpočtu zahrnuté len mestá, ktoré sa zúčastnili predmetného dotazníkového prieskumu. Výsledky, ktoré vyplynuli z účasti na EHKM, mestá plánujú ďalej využiť v závislosti od finančných prostriedkov. Pravdepodobne ich nebude možné naplniť v plánovanom rozsahu.

Jedným z výstupov kandidatúry mesta Banská Bystrica na EHKM 2026 bola koncepcia kultúry v meste Banská Bystrica na roky 2020 – 2033. Mesto ju tvorilo v úzkej spolupráci s inštitúciami v zriaďovateľskej pôsobnosti Banskobystrického samosprávneho kraja, Ministerstva kultúry Slovenskej republiky a s tretím sektorom. Dokument bol schválený v roku 2020, aktuálne prebieha jej dopracovanie. V roku 2022 došlo k modifikácii názvu a programového obdobia strategického dokumentu z pôvodného „Koncepcia kultúry v meste Banská Bystrica na roky 2020 – 2033“ na „Koncepcia rozvoja kultúry v meste Banská Bystrica do roku 2030“. Koncepcia rozvoja kultúry v meste Banská Bystrica do roku 2030 má vytvoriť predpoklady lepšej spolupráce všetkých aktérov v oblasti kultúry a podmienky, aby kultúra plnila svoje celospoločenské poslanie. Pri navrhovaní koncepcie sa počíta so všetkou kultúrou v meste a súčasne sa chce vidieť aj „za kultúru“, vstupovať do širších vzťahov.

³ Na projekt EHKM bolo vyčlenených 15 mil. € zo štátneho rozpočtu a ďalšie prostriedky z iných zdrojov.

⁴ 6 miest z celkového počtu 8.

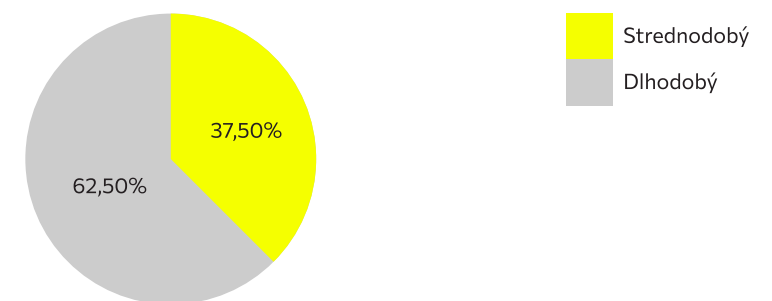
DĹŽKA TRVANIA

Z realizovaného prieskumu vyplýva, že až 62,50 % strategických dokumentov je navrhnutých ako dlhodobé stratégie a 37,50 % ako strednodobé. Z uvedených stratégií ani jedna nie je krátkodobá. V priemere je dĺžka trvania dlhodobých stratégií 7-9 rokov.

Z hľadiska časového hľadiska dokumentom s najdlhšou dobou implementácie je Kreatívna Žilina - Stratégia rozvoja kultúry, kreatívneho priemyslu a kultúrneho cestovného ruchu s dĺžkou 15 rokov (2021 - 2035) a s najkratšou dobou implementácie je Stratégia rozvoja kultúry na území TTSK na roky 2023 - 2027 s dĺžkou 5 rokov.

Typ dokumentu podľa dĺžky ⁵	Počet dokumentov	%
Dlhodobý 8 a viac rokov	10	62,50%
Strednodobý 3 až 7 rokov	6	37,50%

Graf 1: Dokumenty podľa dĺžky implementácie



⁵ V metodike definujeme dlhodobé dokumenty s dĺžkou implementácie 8 a viac rokov, strednodobé s dĺžkou implementácie 3 až 7 rokov a krátkodobé do 2 rokov.

DELENIE JEDNOTLIVÝCH STRATEGICKÝCH DOKUMENTOV
PODĽA ICH DĹŽKY

06

Subjekt	Dokument	Doba implementácie	Typ dokumentu podľa dĺžky
Mesto Žilina	Kreatívna Žilina – Stratégia rozvoja kultúry, kreatívneho priemyslu a kultúrneho cestovného ruchu	15 rokov (2021 – 2035)	Dlhodobý
Mesto Nitra	Stratégia rozvoja kultúry a kreatívneho priemyslu v Nitre 2021 – 2031	11 rokov (2021 – 2031)	Dlhodobý
Mesto Banská Bystrica	Koncepcia rozvoja kultúry v meste Banská Bystrica do roku 2030	8 rokov (2023 – 2030)	Dlhodobý
Hlavné mesto Bratislava	Dekáda pre kultúru – Koncepcia udržateľného rozvoja kultúry Bratislava 2030	11 (9) rokov (2020 [2022] – 2030)	Dlhodobý
Mesto Trenčín	Stratégia nielen pre kultúrne a kreatívne odvetvia mesta Trenčín na roky 2021 – 2030 s výhľadom do roku 2040	12 rokov (2021 – 2030)	Dlhodobý
Mesto Trnava	Koncepcia stratégie kultúrnej politiky mesta Trnava na roky 2021 – 2026	8 rokov (2023 – 2030)	Dlhodobý
Mesto Košice	Stratégia kultúry a kreatívnych odvetví	2021 – 2027 (7 rokov)	Strednodobý
Mesto Prešov	Stratégia rozvoja kultúry mesta Prešov 2021 – 2026 s výhľadom do roku 2031	2021 – 2026 (6 rokov)	Strednodobý
BSK	Stratégie rozvoja kultúry v BSK na roky 2021 – 2027 s výhľadom do roku 2030	9 rokov (2022 – 2030)	Dlhodobý
ŽSK	SMART koncepcia rozvoja kultúry a Žilina Beskydy EHMK 2026 (Bidbook k EHMK 2026)	9 rokov (2022 – 2030) ⁶	Dlhodobý
BBSK	Program hospodárskeho a sociálneho rozvoja Banskobystrického samosprávneho kraja na roky 2022 – 2030	9 rokov (2022 – 2030)	Dlhodobý

6 Bude revidovaná.

07

TTSK	Stratégia rozvoja kultúry na území TTSK na roky 2023 – 2027	5 rokov (2023 – 2027)	Strednodobý
NSK	Koncepcia kultúry na roky 2021 – 2027	7 rokov (2021 – 2027)	Strednodobý
TSK	Regionálna integrovaná územná stratégia TSK na roky 2014 – 2020 (s oprávnením do 31. 12. 2023)	7 rokov (10 rokov)	Strednodobý/ Dlhodobý
KSK	Koncepcia rozvoja kultúry v Košickom samosprávnom kraji 2020 – 2025 (2030)	5/10 rokov (2020 – 2025 [2030])	Strednodobý/ Dlhodobý
PSK	Program hospodárskeho rozvoja a sociálneho rozvoja PSK na roky 2021 – 2030	10 rokov (2021 – 2030)	Dlhodobý

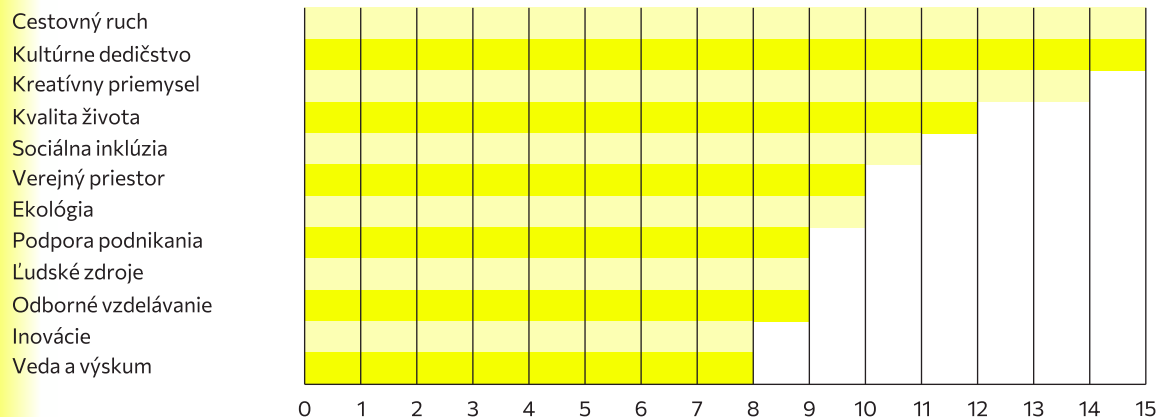
INTEGRÁCIA KULTÚRY A KREATÍVNEHO PRIEMYSLU S ĎALŠÍMI OBLASŤAMI

15 z 17 respondentov uviedlo, že popisované dokumenty predstavujú integrované stratégie. Z realizovaného prieskumu teda vyplýva, že 88 % zo sledovaných strategických dokumentov tvoria integrované stratégie.

Podľa dotazníkov v strategickom smerovaní dochádza najčastejšie k prienikom medzi kultúrou - kultúrnym dedičstvom - kreatívnym priemyslom - cestovným ruchom. Ďalšími preferovanými témami je sociálna inklúzia, kvalita života a verejný priestor. K najnižšiemu prieniku dochádza medzi vedou, výskumom a inováciami (53 %).

Mestá, v ktorých stratégie majú najvyšší počet bodov integrácie: KE, PO, ZA, TSK, BBSK, ZSK, KSK

5 V metodike definujeme dlhodobé dokumenty s dĺžkou implementácie 8 a viac rokov, strednodobé s dĺžkou implementácie 3 až 7 rokov a krátkodobé do 2 rokov.



ZAMERANIE JEDNOTLIVÝCH STRATEGICKÝCH DOKUMENTOV PODĽA OBLASTÍ

Subjekt	KD	KP	CR	VV	E	SI	KŽ	VP	OV	ĽZ	PP	I
Mesto Trnava	•	•	•			•	•	•				
Mesto Nitra	•	•	•		•	•	•					
Mesto Trenčín	•	•	•	•	•	•	•	•			•	•
Mesto Košice	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•
Mesto Prešov	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•
Mesto Žilina	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•
Hlavné mesto Bratislava	•	•	•			•	•	•				
BSK	•	•	•						•	•		
TTSK	•	•	•		•					•	•	
NSK	•		•				•	•	•			
TSK	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•
BBSK	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•
ŽSK	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•
KSK	•	•	•	•	•	•	•		•	•	•	•
PSK	•	•	•									

- KD Kultúrne dedičstvo
- KP Kreatívny priemysel
- CR Cestovný ruch
- VV Veda a výskum
- E Ekológia
- SI Sociálna inklúzia
- KŽ Kvalita života
- VP Verejný priestor
- OV Odborné vzdelávanie
- ĽZ Ľudské zdroje
- PP Podpora podnikania
- I inovácie, digitalizácia, automatizácia, využívanie dát, školstvo, obehové hospodárstvo, verejné služby, dopravná infraštruktúra a dostupnosť, udržateľná mobilita, internetové pripojenie

METÓDY ZBERU DÁT

Pri tvorbe strategických dokumentov respondenti využili rôzne spôsoby získavania potrebných informácií. Okrem sekundárneho zberu (interné a externé dokumenty, štatistiky a pod.) boli analýzy pripravované na základe priameho zberu informácií od kultúrnych aktérov a kultúrnych spotrebiteľov prostredníctvom dotazníkov (v online aj prezenčnej forme), stretnutí pracovných skupín (ad hoc alebo stále pracovné skupiny), fokusových skupín, diskusií a pod.

Respondenti uviedli nasledovné odpovede⁷:

Mesto Trnava:

- zber sekundárnych dát,
- participatívne stretnutia s odbornou aj so širokou verejnosťou,
- dotazníky,
- workshopy.

Pre zber dát využilo mesto Trnava viaceré aktivity (zber sekundárnych dát, participatívne stretnutia s odbornou aj so širokou verejnosťou, dotazník online a prezenčnou formou, workshopy spoluprotvorby). So širokou verejnosťou (kultúrnymi spotrebiteľmi) mesto Trnava spolupracovalo prostredníctvom dotazníka, ktorý prebiehal v meste, a to nielen v rámci jeho historického centra, ale aj exponovaných verejných priestorov na jednotlivých sídliskách a v mestských častiach. Do dotazníkového prieskumu sa zapojilo 1 000 občanov Trnavy vo veku 18 až 70 rokov. Zameraný bol na základné otázky ich vnímania mesta z pohľadu jeho pozitívnych a negatívnych stránok, ich celkového pocitu z Trnavy, ale aj konkrétnejšie otázky na navštevované podujatia. Odborná verejnosť bola zapojená do procesov prostredníctvom 4 workshopov, ktoré sa konali v septembri 2020. Zapojilo sa do nich 58 účastníkov (zo 144 pozvaných aktérov).

⁷ Uvedené metódy nie sú kategorizované a môžu sa líšiť. Ide o prepis odpovedí respondentov na otvorenú otázku aké najčastejšie metódy zberu dát realizovali pri tvorbe strategického dokumentu. Vzhľadom na túto skutočnosť sa líšil ako obsah tak rozsah jednotlivých odpovedí.

Dohromady išlo o 18 hodín skupinovej práce a diskusií. Stretnutí sa zúčastnili jednak predstavitelia zriadených kultúrnych inštitúcií, ale aj nezávislých kultúrnych organizácií a jednotlivci – umelci i kultúrni manažéri. Účastníci artikulovali mnohé témy, potreby a riešenia, ktoré boli následne v rôznych mierach reflektované v predmetnej stratégii: nová koncertná sála, komunitné priestory mimo centra mesta, chýbajúce ateliéry a skúšobne, väčšia spolupráca medzi kultúrnymi aktérmi a koordinácia ich aktivít vrátane vzniku centrálného propagačno-informačného portálu, rozvoj umeleckých aktivít vo verejnom priestore, potreba budovania vlastných kapacít a zlepšenia práce s publikom. V roku 2021 prebehol zber informácií prostredníctvom online dotazníka komunitných potrieb v mestskej časti Modranka a na sídlisku Družba. Do prieskumu sa zapojilo 536 obyvateľov Družby a 359 obyvateľov Modranky. Záverečnou časťou participatívneho procesu bude verejné prerokovanie stratégie pred jej záverečnou finalizáciou, na ktoré budú pozvaní kultúrni aktéri i široká verejnosť.⁸

Mesto Trenčín:

- fokusové skupiny s občanmi, rôznymi komunitami a odbornou kultúrnou verejnosťou,
- konzultácie s partnermi a expertmi v rôznych oblastiach,
- dotazník pre verejnosť a dotazník pre organizácie,
- verejné stretnutia a zber dát na nich,
- pocitové mapy,
- sekundárny zber dát z mesta Trenčín z predošlých rokov, PHSR, Plán mobility, Konceptia rozvoja práce s mládežou.

Mesto Banská Bystrica:

- zber sekundárnych dát,
- konzultácie s partnermi a expertmi v rôznych oblastiach,
- dotazníkový prieskum názorov a potrieb obyvateľov,
- participatívne stretnutia s odbornou a so širokou verejnosťou,
- rozhovory a skupinové diskusie pre odbornú verejnosť.

Do procesu tvorby koncepcie má mesto snahu zapojiť čo najširšiu verejnosť. Pre konzultáciu k príprave koncepcie so širokou verejnosťou bol od 4. mája do 4. júna 2022 realizovaný dotazníkový prieskum názorov a potrieb obyvateľov týkajúcich sa kultúry v meste Banská Bystrica. Obyvateľom a obyvateľkám boli dotazníky k dispozícii online na webovej stránke mesta, ako i v tlačenej podobe v Klientskom centre Mestského úradu a v priestoroch Informačného centra v Radnici v Banskej Bystrici. V spolupráci so študentmi Katedry cestovného ruchu Ekonomickej fakulty Univerzity Mateja Bela v Banskej Bystrici bol zber realizovaný aj v teréne. Dodatočný zber pre zabezpečenie reprezentatívnej vzorky respondentov sa realizoval do 29. júla 2022. V septembri 2022 prebehlo online pripomienkovanie východísk a analytickej časti koncepcie širokou verejnosťou. V novembri 2022 bude prebiehať online pripomienkovanie strategickú časť koncepcie širokou verejnosťou. V decembri 2022 sa uskutoční verejná prezentácia Koncepcie rozvoja kultúry v meste Banská Bystrica do roku 2030, ktorá bude následne predložená Mestskému zastupiteľstvu v Banskej Bystrici na schválenie. Do procesu tvorby mesto zapája i tých, ktorých sa prostredie a existujúce nástroje a opatrenia v oblasti kultúry najviac dotýkajú – odbornú verejnosť v zastúpení nielen kultúrnych aktérov, ale aj aktérov z iných oblastí (školsťvo, cestovný ruch, architektúra a pod.). Okrem vyššie uvedených foriem pre zapojenie širokej verejnosti boli a budú pre odbornú verejnosť zorganizované skupinové diskusie, ktoré sa uskutočnili a uskutočnia v októbri a novembri 2022.

Hlavné mesto Bratislava:

- mapovanie kultúrnych zdrojov,
- fokusové skupiny,
- dotazníky,
- rozhovory, diskusie, individuálne rozhovory,
- pracovné skupiny.

Hlavné mesto Bratislava pri zostavovaní strategického dokumentu Dekáda pre kultúru kladlo silný dôraz na dôkladné zmapovanie existujúcich kultúrnych zdrojov a potenciálu mesta (aktivity, ponuka, inštitúcie a organizácie, infraštruktúra). Analytická fáza prebiehala v rokoch 2020 – 2021 a pozostávala z týchto zložiek:

- **kontinuálny zber a spracovanie dát**
- **mapovanie stavu a potrieb v oblasti kultúry a analýza výstupov:** do rozsiahleho mapovania boli prostredníctvom dotazníka zapojené všetky mestské časti a miestne knižnice.
- **zapájanie verejnosti** (dotazníkový prieskum, workshopy, diskusie a pod.): bola zapojená široká verejnosť, mestské časti, komunity a pod. Realizovali sa viaceré prieskumy, napr. prieskum spokojnosti s kultúrnou ponukou a dostupnosťou kultúry (2020), dva prieskumy MIB (2021) na rôzne témy vrátane kultúry.
- **práca a výstupy prierezových a špecifických pracovných skupín:** ad hoc skupiny (reprezentanti kultúrnych a komunitných organizácií) a stálej pracovnej skupiny (príspevkové organizácie mesta pôsobiace v oblasti kultúry).

Celkovo sa za tri roky prípravy stratégie zrealizovali dotazníky (8), prezentácie a workshopy (5), diskusie a stretnutia (10), pracovné skupiny s komunitami (4), pracovné skupiny – kultúra (4), ďalšie pracovné skupiny (14).

Z dotazníkových prieskumov sa uskutočnili nasledovné: Dopady pandémie COVID (1. vlna) – dotazník určený kultúrnym aktérom (r. 2020, 362 respondentov), Mapovanie kultúrneho správania obyvateľiek a obyvateľov mesta Bratislava – dotazník určený širokej verejnosti (r. 2020, 1277 respondentov), Mapovanie kultúrnych potrieb cudzincov a cudzínok (r. 2020, 37 respondentov) a pod.

V rámci diskusií a stretnutí sa uskutočnili napríklad tieto: Čo pre nás znamená kultúra – diskusia a skupinové workshopy (2020), Prezentácia koncepcie kultúry – platforma cudzincov v meste (2021), Individuálne stretnutia s mestskými časťami (2020, 2021).

K uskutočneným pracovným skupinám patrili napr.: pracovná skupina zložená zo zástupcov mestských častí BRATISLAVA 2030 (2020), pracovná skupina KULTÚRA (2021), pracovná skupina KOMUNITY (2021), stála pracovná skupina príspevkových organizácií mesta (2020 – 2022).

Mesto Žilina:

- mapovanie kultúrnych zdrojov,
- fokusové skupiny,
- dotazníky,
- rozhovory a skupinové diskusie pre odbornú verejnosť.

Mesto Nitra:

- participatívne stretnutie aktérov KKP,
- mapovanie ich potrieb,
- dotazníkové mapovanie kultúrnych preferencií verejnosti,
- tvorba SWOT analýzy cez online platformy,
- analytický workshop,

- stretnutie kľúčových aktérov,
- individuálne rozhovory s kľúčovými aktérmi,
- návrhový workshop s využitím online platformy.

Mesto Košice:

- mapovanie kultúrnych zdrojov,
- fokusové skupiny,
- dotazníky,
- rozhovory a pod.

Mesto Prešov:

- interné zdroje Mestského úradu v Prešove,
- pracovné skupiny,
- dotazník,
- individuálne rozhovory,
- dáta z národnej a regionálnej úrovne.

BSK:

- fokusové skupiny,
- dotazník,
- evalvácia účinnosti navrhovaných opatrení prostredníctvom dotazníka určeného expertom,
- analýza legislatívy, analýza medzinárodných dokumentov a stratégií, analýza údajov z FPU a daňovej správy,
- evalvácia implementácie predchádzajúcej stratégie.

TTSK:

- analýza verejne dostupných štatistických údajov,
- analýza sledovaných dát za oblasť zriadovanej kultúry,
- dotazníky na mestá a obce,
- facilitované skupinové rozhovory s kultúrnymi aktérmi z oblasti nezriadovanej kultúry.

TSK:

- experti spracovateľa a obstarávateľa.

NSK:

- mapovanie kultúrnych zdrojov,
- dotazníky,
- zasadnutia pracovných skupín,
- rozhovory.

BBSK:

- verejne dostupné zdroje,
- mapovanie kultúrnych zdrojov,
- dotazníky,
- dáta na vyžiadanie od socioekonomických partnerov,
- rozhovory,

- fokusové skupiny,
- požiadavky a rozvojové zámery zástupcov samospráv (obcí, miest),
- výstupy z verejných diskusií s aktérmi v dotknutých regiónoch.

ŽSK:

- rozhovory,
- dotazníky,
- online zdroje,
- zverejnené štatistiky.

KSK:

- analýza sekundárnych dát (verejne dostupných, ako aj interne sledovaných),
- workshopy v subregiónoch,
- individuálne rozhovory.

PSK:

- mapovanie kultúrnych zdrojov,
- rozhovory,
- analýzy.

PARTICIPÁCIA SUBJEKTOV NA TVORBE DOKUMENTOV

Podľa respondentov dokumenty boli pripravené na základe participácie odbornej verejnosti (kultúrne organizácie, podnikateľský sektor, ale aj rôzne zamerané organizácie z mimovládneho sektora, ako napr. subjekty venujúce sa komunitám, marginalizovaným skupinám a pod.). Okrem odbornej verejnosti dochádzalo aj k zapojeniu laickej verejnosti využitím vyššie spomenutých nástrojov.

Subjekt	Odborná verejnost	Verejnost
Mesto Trnava	kultúrni aktéri z mesta Trnava, subjekty venujúce sa komunitám a sociálnym témam	áno
Mesto Banská Bystrica	kultúrne inštitúcie a aktéri so zameraním na ochranu a udržateľné využívanie kultúrneho dedičstva, múzea, múzejné zariadenia, galérie, knižnice a osvetové zariadenia, organizácie s aktivitami zameranými na udržateľné využívanie kultúrneho dedičstva v CR, iní aktéri s aktivitami v oblasti ochrany a udržateľného využívania kultúrneho dedičstva, umelecké organizácie, zoskupenia a aktéri a inštitúcie v umeleckom vzdelávaní a v rozvoji kultúry, divadlá, divadelné a iné zoskupenia so záujmovo-umeleckou činnosťou, kultúrne centrá a kluby, inštitúcie vo formálnom umeleckom vzdelávaní a vzdelávaní s príspevkom k rozvoju KKP	áno
Mesto Nitra	nitrianski kultúrni aktéri zo štátneho, z verejného i mimovládneho sektora	áno
Mesto Žilina	neziskové organizácie, podnikateľské, zriadené inštitúcie, odborná verejnost	áno
Mesto Košice	asi 300 oslovených, 100 priamo participujúcich	bližšie nešpecifikované
Mesto Prešov	Pre tvorbu stratégie boli využité aj podklady k príprave ECOC 2026, na ktorých aktívne participovalo 28 organizácií.	verejnost bola zapojená prostredníctvom vyplnenia dotazníka. Celkovo dotazník vyplnilo 54 respondentov.
Hlavné mesto Bratislava	150 subjektov zriadených a nezriadených kultúry aktívne (pracovné skupiny), ostatní formou verejných diskusií/dotazníkov a prieskumov	áno
Mesto Trenčín	podnikateľské subjekty, tretí sektor, kultúrna obec a umelci, ale aj organizácie, ktoré zastupujú marginalizované a znevýhodnené skupiny obyvateľov, športovci, cirkev, neformálne združenia ako skejteri, rodičia detí atď. a verejný sektor – zamestnanci verejného sektora	áno
BSK	viac ako 100 expertov	bližšie nešpecifikované

BBSK	oblasti: kultúra a cestovný ruch (38 subjektov), riešenie nepriaznivej sociálnej situácie v priestorovo segregovaných lokalitách (25 subjektov), občianska spoločnosť (27 subjektov), plán spravodlivej transformácie na území BBSK (22 subjektov), podnikanie, digitalizácia a inovácie (51 subjektov), sociálne služby (28 subjektov), vzdelávanie (31 subjektov), strategická infraštruktúra a doprava (18 subjektov), životné prostredie (39 subjektov)	áno
TTSK	príslušné odbory Úradu TTSK, kultúrne OvZP, mestá a obce, zástupcovia nezriadovanej kultúry	Široká verejnost bude mať možnosť pripomenkovať finálny dokument, pri jeho príprave TTSK spolupracuje s odbornou verejnostou.
ŽSK	zástupcovia zriadených, nezriadených kultúry, odbory Úradu ŽSK, Žilinská univerzita, externí konzultanti	Realizovaných 5 workshopov v každom regióne kraja pred schvalovacím procesom v Zastupiteľstve ŽSK.
NSK	organizácie v zriaďovateľskej pôsobnosti NSK	bližšie nešpecifikované
TSK	externý spracovateľ, pracovné skupiny obstarávateľa	bližšie nešpecifikované
KSK	min. 65 predstaviteľov zriadených, nezriadených kultúry, poslanci, členovia kultúrnej komisie Zastupiteľstva KSK, experti z príbuzných oblastí verejného sektora, experti zo súkromného sektora, zástupcovia lokálnej samosprávy, zamestnanci odboru kultúry, aktívni obyvatelia regiónu	Názory verejnosti boli zohľadnené cez výsledky už predtým realizovaných prieskumov.
PSK	Inštitút rozvoja, ktorý je súčasťou Úradu PSK	bližšie nešpecifikované

VYUŽITIE EXTERNÝCH PORADCOV PRE TVORBU STRATÉGIE

Pri tvorbe strategických dokumentov väčšina subjektov využila externé služby pre tvorbu stratégie. Rozsah týchto služieb sa líšil v závislosti na subjekte. Najčastejšie sa jednalo o facilitáciu stretnutí, poskytnutie expertízy pre analýzy, alebo zostavovanie návrhov.

¹⁰ Vytvorené na základe prepisu odpovedí respondentov na otvorenú otázku aké typy aktérov zapájali do procesu tvorby strategického dokumentu. Vzhľadom na túto skutočnosť sa líšil ako obsah tak rozsah jednotlivých odpovedí.

Subjekt	Využitie externých poradcov	Rozsah
Mesto Trnava	áno	tím Európskeho hlavného mesta kultúry
Mesto Nitra	áno	vedenie 2 workshopov (analytického a návrhového) a zároveň pri finalizácii NK31
Mesto Banská Bystrica	áno	spracovatelia, členovia prípravného tímu
Mesto Trenčín	áno	na písanie bidbooku
Mesto Žilina	áno	tím Európskeho hlavného mesta kultúry
Mesto Košice	áno	participatívne metodológie boli pripravované v rámci projektu www.spacesandcities.com
Hlavné mesto Bratislava	nie	
Mesto Prešov	áno	externý spracovateľ, externí poradcovia vo forme pracovných skupín
BSK	áno	Ústav verejnej politiky Fakulty sociálnych a ekonomických vied UK
TTSK	áno	pri facilitácii focusových skupín a sumarizácii výstupov, pri analýze a tvorbe strategickú časť dokumentu
BBSK	áno	diskusia so socioekonomickými partnermi, facilitácia a i., priama účasť externých expertov na tvorbe strategického dokumentu
ŽSK	áno	konzultácia čiastkových výstupov, participácia na vypracovaní niektorých kapitol; aktívna spolupráca s cca 5 konzultantmi
NSK	nie	
TSK	áno	externí odborníci
KSK	áno	3 hlavné konzultanti boli súčasťou úzkeho interného tímu najmä k týmto oblastiam: štruktúra dokumentu, prioritizácia a indikátory

11 Vytvorené na základe prepisu odpovedí respondentov na otvorenú otázku či v rámci procesu tvorby strategického dokumentu zapojili aj externých poradcov. Vzhľadom na túto skutočnosť sa líšil ako obsah tak rozsah jednotlivých odpovedí.

Z realizovaného prieskumu vyplýva, že v sledovanom období boli, vo viacerých prípadoch, procesy prípravy stratégie urýchlené kvôli kandidatúre na titul EHMK 2026 (napr. Nitra: 10 mesiacov). Z odpovedí vyplynulo, že priemernou dĺžkou trvania prípravy stratégie je približne 20 mesiacov.

FÁZY A DĹŽKA TVORBY JEDNOTLIVÝCH STRATEGICKÝCH DOKUMENTOV¹²

Subjekt	Dĺžka	Fázy
Mesto Trnava	24 mesiacov	1. zber dát a participatívny proces 2. analýza dát a písanie analytickej časti dokumentu 3. formulovanie strategickú časť 4. druhé kolo participácie, stretnutia so stakeholdermi a s politickou reprezentáciou mesta vrátane zapracovania pripomienok
Mesto Nitra	10 mesiacov	1. mapovanie potrieb a analýza 2. navrhovanie znenia dokumentu 3. schválenie
Mesto Žilina	24 mesiacov	1. zber dát, mapovanie potrieb, nastavenie rámca 2. analýza informácií, identifikácia kľúčových aktérov 3. stanovenie strategického smerovania a cieľov 4. tvorba dokumentu 5. schválenie mestským zastupiteľstvom
Mesto Trenčín	neuveďené	1. prípravná fáza – zhromaždenie všetkých dokumentov, dát od obyvateľov a sektorov, analýzy 2. samotné písanie dokumentu 3. pripomienkovanie verejnosťou a poslancami 4. realizačná fáza
Mesto Košice	24 mesiacov	1. analytická fáza 2. syntetická fáza
Mesto Prešov	11 mesiacov	1. analytická časť - východiská pre spracovanie: mechanizmus správy a podpory kultúry zo strany mesta; kultúrny potenciál mesta (kľúčoví aktéri, kultúrna ponuka, profil reálneho a potenciálneho návštevníka, informovanosť o kultúrnej ponuke); infraštruktúra pre rozvoj kultúry; kultúrny branding mesta a potenciál pre cestovný ruch; SWOT analýza 2. strategická časť - návrh stratégie: strategická vízia; strategické oblasti rozvoja kultúry; návrh rámcových opatrení a projektov 3. programová časť: Akčný plán – obsahové, inštitucionálne a organizačné zabezpečenie plnenia stratégie, komunikačná stratégia, systém monitorovania a hodnotenia; Finančná časť - indikatívny finančný plán, finančný rámec

12 Vytvorené na základe prepisu odpovedí respondentov na otvorenú otázku ako dlho trval proces tvorby strategického dokumentu a aké základné fázy tvorby v rámci neho realizovali. Vzhľadom na túto skutočnosť sa líšil ako obsah tak rozsah jednotlivých odpovedí.

Hlavné mesto Bratislava	30 mesiacov	1. nastavenie rámca a príprava koordinačného tímu 2. vytvorenie plánu postupu a časového harmonogramu 3. identifikácia kľúčových aktérov a príprava ich zapojenia 4. zaistenie potrebných zdrojov
BSK	neuveďené	1. verejné obstarávanie – zadefinovanie podmienok, za ktorých bude stratégia vytvorená 2. zber dát (FPU, AVF, finančná späva, legislatíva, medzinárodné dokumenty, politické dokumenty) 3. vytvorenie analytickej časti 4. zber a analýza dát pre strategickú časť – fokusové skupiny a dotazník, legislatíva, medzinárodné dokumenty, politické dokumenty 5. vytvorenie základných oblastí s opatreniami na základe získaných dát 6. evalvácia účinnosti opatrení expertmi 7. pripomienky zo strany BSK 8. prezentácia stratégie pred rôznymi subjektmi
TTSK	24 mesiacov	1. vstupná správa a plán komunikácie 2. zber dát a základná analytika 3. participatívne stretnutia zamerané na zisťovanie potrieb a problémov 4. strategické ciele a opatrenia 5. implementačný plán 6. finančné účinky
TSK	neuveďené	Zadanie na vypracovanie PHRSR bolo vypracované v roku 2020 v spolupráci s externými odborníkmi. Výber spracovateľa bol realizovaný v priebehu roku 2020 prostredníctvom verejného obstarávania a ukončený bol 19. 11. 2020 (zmluva o dielo č. 2020/0458). Formálne začatie prác sa uskutočnilo na úvodnom zasadnutí riadiaceho tímu, kde bol prezentovaný indikatívny harmonogram prác. Súčasťou zadania je prerokovanie návrhu PHRSR s kľúčovými sociálno-ekonomickými partnermi, spracovanie správy o hodnotení strategického dokumentu v zmysle zákona č. 24/2006 Z. z., zverejnenie návrhu PHRSR a Správy o hodnotení, dopracovanie návrhu PHRSR a jeho predloženie na schválenie, ako aj do procesu jeho prerokovania a schválenia v samosprávnom orgáne.
Mesto Banská Bystrica	Aktuálne prebieha príprava, plánované ukončenie procesu v 12/2022, tzn. 24 mesiacov	1. prípravná fáza 2. spracovanie východísk 3. spracovanie analytickej časti 4. spracovanie strategickkej časti 5. schválenie dokumentu

BBSK	22 mesiacov	1. identifikácia potreby a impulzov vypracovania PHSR VÚC a rozhodnutie o začatí prípravných prác 2. prípravné práce, spracovanie a schválenie vstupnej správy 3. inventarizačná, analytická a prognostická fáza spracovania PHSR VÚC 4. stanovenie strategického smerovania, priorít a strategických cieľov PHSR VÚC 5. návrh vlastnej stratégie – strategického prístupu, postupu a nástrojov na dosiahnutie vízie a cieľov 6. nastavenie implementácie, financovania, monitorovania a vyhodnocovania PHSR VÚC 7. prerokovanie a schvaľovanie návrhu PHSR VÚC
ŽSK	24 mesiacov	1. analytická časť 2. návrhová a strategická časť 3. prezentácia stratégie 4. schvaľovací proces
NSK	24 mesiacov	1. analytická časť stavu kultúry 2. návrhová časť 3. syntéza 4. záver projektu
KSK	10 mesiacov	1. prípravná fáza – analýza dát, SWOT analýza a prvý návrh rámca strategickkej časti 2. tvorivá kreatívna fáza – workshopy, konzultácie, prioritizácia cieľov, výber KPI 3. finalizácia dokumentu, schválenie v Zastupiteľstve KSK a jeho komunikácia – predstavenie na rôznych fórach, schválenie v Zastupiteľstve KSK, zaslanie relevantným subjektom vrátane infografiky ¹³
PSK	12 mesiacov	neuveďené

SPRACOVANIE AKČNÉHO PLÁNU SPOLU SO STRATÉGIU

Väčšina strategických dokumentov neobsahovala akčný plán. Ten bol/ je pripravovaný dodatočne.

Subjekt	Akčný plán	Poznámka
Mesto Trnava	nie	Aktuálne sa pracuje na jeho spracovaní.
Mesto Banská Bystrica	áno	Súčasťou dokumentu je plánovaný AP na najbližšie 2 roky.
Mesto Nitra	nie	AP bol schválený dodatočne, stratégia v decembri 2020, AP v máji 2021.
Mesto Žilina	nie	

Mesto Trenčín	nie	
Mesto Košice	áno	
Mesto Prešov	áno	
Hlavné mesto Bratislava	nie	V príprave, v napojení na prípravu AP PHSR mesta – Bratislava 2030.
BSK	čiastočne	Súčasťou stratégie je zoznam opatrení s rozpočtom.
BBSK	nie	Aktuálne sa pracuje na jeho spracovaní.
NSK	áno	
TSK	áno	Akčný plán je súčasťou PHSR TSK.
KSK	áno	
PSK	nie	

NAJVÁŽNEJŠIE PROBLÉMY PRI PRÍPRAVE

Ako najzávažnejšie problémy respondenti uvádzali **nedostatok využiteľných dát, nedostatočné časové a personálne kapacity**. K ďalším problémom patrili: problematická komunikácia medzi aktérmi, chýbajúca stratégia MK SR, motivácia aktérov.

IDENTIFIKOVANÉ PROBLÉMY POČAS TVORBY JEDNOTLIVÝCH STRATEGICKÝCH DOKUMENTOV¹⁴

Subjekt	Odpoveď
Mesto Trnava	nedostatok kapacít (hlavne časových)
Mesto Banská Bystrica	nedostatok kapacít (časových i personálnych), chýbajúce alebo nedostupné dáta, chýbajúca stratégia MK SR
Mesto Trenčín	nedostatok využiteľných dát
Mesto Žilina	problematická komunikácia medzi aktérmi

¹⁴ Vytvorené na základe prepisu odpovedí respondentov na otvorenú otázku akým problémom museli čeliť počas procesu tvorby strategického dokumentu. Vzhľadom na túto skutočnosť sa líšil ako obsah tak rozsah jednotlivých odpovedí.

Mesto Košice	pandémia
Hlavné mesto Bratislava	nedostatok kapacít (hlavne časových) a dát
Mesto Prešov	nedostatok dát, nedostatok analytických a personálnych kapacít, pandémia
BSK	pandémia, nedostatok dát, konflikty v rámci sektora kultúry a kreatívneho priemyslu
NSK	chýbajúca stratégia MK SR
ŽSK	motivácia aktérov
TTSK	nedostatočné personálne zdroje
KSK	nezáujem oslovených aktérov o participáciu na tvorbe, chýbajúce alebo nedostupné dáta, nedostatok zdrojov a kapacít na metodologicky pre KSK „ideálny“ postup
PSK	problém s dátami (zber dát, nedostupné dáta v oblasti kultúry, neúplné registre v oblasti kultúry)

ZÁVER K DOTAZNÍKU

Výsledky dotazníka poukázali, že predstavitelia územnej samosprávy majú záujem rozvíjať tému kultúry a kreatívneho priemyslu v strategickom rozvoji miest a regiónov. K zvýšeniu motivácie prispelo vyhlásenie výzvy na získanie titulu EHMK 2026. Do predmetného prieskumu sa zapojilo šesť z kandidujúcich miest, ktoré v súčasnosti v rôznej miere využívajú pripravenú stratégiu pre nastavovanie mestských politík.

Dotazník ukázal, že z hľadiska dĺžky trvania prevažujú dlhodobé stratégie a tematického vymedzenia ide o integrované územné stratégie. K najsilnejším prienikom v nich dochádza medzi kultúrou, kultúrnym dedičstvom, kreatívnym priemyslom a cestovným ruchom.

Pri zostavovaní predmetných stratégií subjekty kládli dôraz na participatívne metódy v získavaní dát o stave kultúry a KKP a zároveň aj pri navrhovaní opatrení. Do participatívnych procesov bola prevažne pozývaná odborná verejnosť, ale v niektorých prípadoch aj laická verejnosť.

Priemernou dĺžkou trvania tvorby strategických dokumentov v prieskume bolo približne 20 mesiacov. Aj výsledky ukazujú, že hlavnými problémami sú dôsledky pandémie, nedostatočné kapacity, chýbajúce dáta a problematická spolupráca medzi subjektmi.

Dotazník je potrebné vnímať ako podklad pre budúce diskusie s územnými samosprávami na tému kultúry a kreatívneho priemyslu. V budúcnosti bude aktualizovaný a rozširovaný práve o výsledky týchto rozhovorov.